

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Алматы қаласының әкімдігі

Алматы облысының әкімдігі

Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университеті
Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Акимат города Алматы

Акимат Алматинской области

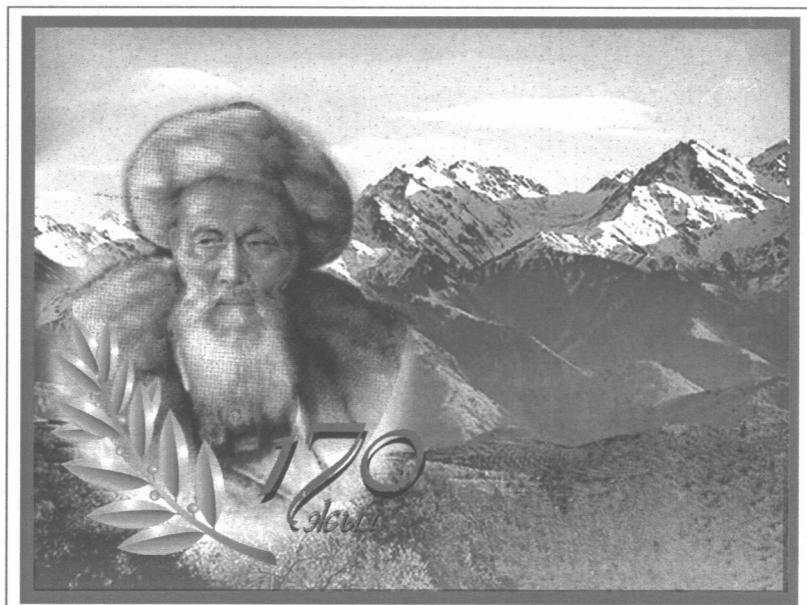
Казахский государственный женский педагогический университет
Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева

Almaty city department

Department of Almaty region

Kazakh State Women's Teacher Training University

L.N.Gumilev Eurasian National University

«ЖАМБЫЛ ЖАБАЕВ – ҰЛЫ ДАЛАНЫҢ АЛЫП ЖЫРШЫСЫ»

атты халықаралық ғылыми-теориялық конференцияның

МАТЕРИАЛДАРЫ

(Алматы қ., 25 ақпан 2016 ж.)

МАТЕРИАЛЫ

Международной научно-теоретической конференции

«ЖАМБЫЛ ЖАБАЕВ – НАРОДНЫЙ ПОЭТ ВЕЛИКОЙ СТЕПИ»

(г.Алматы, 25 февраля 2016 г.)

MATERIALS

of the international scientific-theoretical conference

«ZHAMBYL ZHABAEV – NATIONAL POET OF GREAT STEPPE»

(Almaty, February 25, 2016)

Алматы, 2016

Жунисова М.А.	
Жамбыл Жабаевтың тілдік тұлғасы.....	279
Султанова Б.М., Тойғанбекова М.Ш.	
Жыр алыбы Жамбылдың сөз кестесі.....	282
Нұржанова Б.Н.	
Жазушы тілі сөздігі және Ж.Жабаевтың тілдік ерекшелігі.....	285
Ибрағимова Ж., Нұрмат Б.	
Жамбыл шығармаларының аудармасы: этнографиялық лакуналар.....	288
Абітжанова Ж.А.	
Ж. Жабаев шығармалары тіліндегі метафоралардың колданысы.....	290
Юсуп А.Н.	
Жамбыл тілінің концептосферасы.....	292
Ержанова Ф.М., Игенбай Т.Е.	
Аксиология фразеологизмов в поэтической речи Жамбыла.....	295
Сейдазимова Б.Ш.	
Жамбыл өлеңдерінің стилдік ерекшелігі.....	297
Қасымова А.Т.	
Жамбылдың соғыс тақырыбына арналған өлеңдерінің тілдік ерекшелігі.....	300
Әмірақынова Г.А.	
Жамбыл әзілдерінің дискурсы.....	302

III ЖАМБЫЛ ЖАБАЕВ ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫН ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

Сманов Б.	
Ж.Жабаевтың шығармашылығын оқыту.....	307
Қасым Б.	
Жамбыл шығармашылығын өзгетілді дәрісханаларда жана технология арқылы оқытудың әдістемесі және тапсырмалар жүйесі.....	312
Балтабаева Ж.К.	
Қазақ тілі сабактарында Жамбыл Жабаев шығармаларын тіл дамыту мақсатында пайдалану жолдары.....	316
Иманбердиева С.К., Бегалиева Л.Б., Жақыбаев Қ.А.	
Кейіс әдісі арқылы Жамбыл шығармашылығын оқытудың тиімділігі.....	320
Жанұзақова К.Т., Саметова Ж.Ш.	
Жамбыл Жабаев шығармаларын оқыту арқылы студенттерге эстетикалық тәрбие беру.....	323
Әбдіқадырова Т.Р.	
Екі ғасырдың күесі болған дарын иесі.....	328
Жұмақаева Б.Д.	
Жамбыл Жабаев шығармаларын орта буын сыныптарда оқыту.....	331
Мухтаров А.Х.	
Жамбыл ақынның өмірі мен шығармашылығын сынни тұрғыдан ойлауды дамыта отырып оқыту олдары.....	333
Сарбасов Б.С., Сарбасова И.С.	
Жамбыл шығармаларын оқыту арқылы отансүйгіштікке тәрбиелеу.....	337
Ерхөжина Ш.Л.	
Жамбыл өлеңдерін казақ тілі сабакында талдау.....	340
Нұрланбекова Е.К.	
Ағылшын тілі сабакында Ж.Жабаев шығармаларын қолданудың маңызы.....	343
Рысбаева Г.К., Нұртаза А.А.	
Жамбыл Жабаевтың өлеңдерін интербелсенді әдістерді колдану арқылы оқыту.....	345
Отарбекова Ж., Утенова М.	
Ж.Жабаевтың сатириалық шығармаларын мектепте оқыту.....	349
Галиева А.Н., Асылова Р.О.	
Жамбыл Жабаев шығармаларын жоғары оқу орындарында оқыту мәселелері.....	352
Ибраимова Л.Ә., Ердебекова А.Е.	
Жамбыл Жабаев шығармашылығын оқытуда жазу мен оқу арқылы сын тұрғысынан ойлау технологиясын пайдалану.....	355
Мәтбек Н.Қ.	
Дайындық бөлім тыңдаушыларына Жамбыл Жабаев шығармашылығын оқыту.....	357

денгей – тіл ұстанушының табиғи тілді қалыпты (жалпы жақсы) менгеруіне сәйкес зерттеуші үшін белгілі бір лексикалық және грамматикалық мағыналарды білдірудің құралдарын дәстүрлі сипаттауды білдіреді [6]. Тілдік тұлғаның қорытынды біліміне сипаттама беруге болады: өзіне тән мінездемесі, мұдделері, әлеуметтік және психология қалаулары мен мақсаттары бар индивидум және осы мәтіндердің авторы туралы білім; тілдік қогамдастықтың және оған кіретін (аясы тарлау). Тілдік ұжымның типтік екілі ретінде берілген тілдің (жынытық және орташаандырылған) ұстанушысы туралы білім; жүйелерді және ең алдымен, табиғи тілді колдану - ажырамас касиеті болып табылатын тегінің екілі ретінде танылатын тұлға туралы білім.

Қорыта келгенде, ақыық ақынның Жамбыл Жабаев поэзиясының тілі әлі талай жұмыстардың нысаны болып қана қоймай, сөз табиғатын, әсіресе халықтық таным сипатта көмектесетін бедерлі мол мұра екеніне тағы көз жеткіземіз.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. www.zharar.com.kz
2. Мұратова Г.Ә. Абайдың тілдік тұлғасы: дискурстық талдау мен концептуалдық жүйе. Филол. ғыл. докт. автореф. Алматы, 2009 ж. 506.
3. <http://www.adebikz.com>
4. <http://www.qazaquni.kz>
5. Ниятова Ш.С. Махамбеттің тілдік тұлғасы // Монография. Алматы, 2006. 125 б.
6. Караполов Ю.Н. Языковая личность // Русский язык. Энциклопедия / Гл.ред. Ю.Н.Караполов. – 2-е изд. Большая Росс.энциклопедия, Дрофа, 1998. – С. 671-672.
7. Терекова Ф.Х. Язык и стиль трудов профессора Х.К. Жубанова // Ұлт тағымы. - 2004. - № 163-168
8. Қожахметова Ф. Тұрмағамбет Ізтілеуов тілдік тұлғасының дискурстық сипаты: Филология. канд. дисс. автореф. - Алматы, 2004.- 30 б.
9. Саткенова Ж.Б. Кейіпкер тілінің когнитивтік аспекті (Б.Соқпақбаев шығармалары бойынша). Филол.ғыл.канд. автореф. – Алматы, 2006. – 19 б.

Резюме

В статье дается анализ языковой личности поэта.

Summary

The article analyzes the linguistic identify of the poet.

ЖЫР АЛЫБЫ ЖАМБЫЛДЫҢ СӨЗ КЕСТЕСІ

Б.М.Сұлтанова, ф.ғ.к., қауым.проф.
(Алматы қ. ҚазМемҚызыПУ)

М.Ш.Тойғанбекова, аға оқытушы
(Алматы қ. әл-Фараби атындағы КПУ)

Қазақ халық поэзиясының алыбы Жамбыл Жабаев тағдыры халық тағдырымен тұтас. Ақын жырына халқының бар өмірі, биік мұраты, мұн-мұддесі арқау болды. Жамбыл Жабаев әдебиет пен халық поэзиясын байланыстыра білгенінің арқасында ұлттық поэзиямыздың көтере білді. Ж.Жабаев қазақ поэзиясын биікке көтергенде ақын өзі суреттеп отырған құжан дүниесімен сезініп, оны білдіретін тілдік, стильдік құралдарды дәл тауып қолданып, Сондықтан да ақын оқырман сезіміне әсер етеді, оны ойландырады, толғандырады, қүйіндіреді.

Көркем шығарманың идеясы, образы, эстетикалық қуатын – бәрін айқындағын негізде, тіл екендігі ежелден мәлім. Әр ақынның, суреткердің стильдік ерекшелігін, өзіндік колориттің танытатын басты белгі тілінде. Шын мәніндегі суреткер, замана шындығын бейнелей ұлттық тіл мәдениетінің дамуына ықпал жасайды. Сондай ақындарымыздың бірі – Жамбыл.

Шығарма тілін лингвистикалық талдау әдеби туындының эстетикалық табиғатын, қарашаланып, оның түсінуге және өмірдегі түрлі құбылыстарды оқырманнаның байыптауына пайдасы мол.